

HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2024.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	2
I.1. A GAZDASÁGI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉNEK JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSAI	2
I.2. A GAZDASÁGI PROGRAMOT MEGHATÁROZÓ KÜLSŐ FOLYAMATOK.....	2
I.3. AZ UNIÓS, NEMZETI ÉS MEGYEI STRATÉGIÁK.....	4
I.3.1. AZ EURÓPAI UNIÓ GAZDASÁGPOLITIKÁJÁNAK VÁRHATÓ IRÁNYAI	4
I.3.2. MAGYARORSZÁG 2019. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA.....	5
I.3.3. HAJDÚ-BIHAR MEGYE TERÜLETI ÉS GAZDASÁGSTRTÉGIAI FEJLESZTÉSI TERVE	6
II. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPELVEI	8
III. HELYZETELEMZÉS.....	10
IV. HAJDÚNÁNÁS KÖLTSÉGVETÉSI ALAPJA, TEKINTETTEL.....	14
KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAIRA	
IV.1. PÉNZÜGYI ÉS ADÓPOLITIKA HAJDÚNÁNÁSON.....	14
IV.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI BEVÉTELEK	14
IV.1.2. AZ ÖNKORMÁNYZATI KIADÁSOK	16
IV.2. VAGYONGAZDÁLKODÁS.....	17
IV.3. ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK.....	17
IV.3.1. KÖTELEZŐ FELADATOK	18
IV.3.2. ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK.....	20
V. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS KONKRÉT ELKÉPZELÉSEK	22
V.1. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS PRIORITÁSOK.....	22
V.2. A LEGFONTOSABB KONKRÉT ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSI TERVEK.....	23
VI. ÖSSZEGZÉS.....	27

I. BEVEZETÉS

I.1. A GAZDASÁGI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉNEK JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSAI

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a rendelkezik a gazdasági program készítésének kötelezettségéről az alábbiak szerint:

- „(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- (2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- (3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- (4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- (5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete első gazdasági programját a 41/2008. (II. 14.) számú Képviselő-testületi Határozattal fogadta el, mely a képviselő-testület megbízásának időtartamára, a 2010-ig tartó időszakra szólt. A 2011-2014. évekre szóló gazdasági programot a 89/2011. (III. 31.), a 2015-2019. évek gazdasági programját a 121/2015. (IV. 23.) számú Képviselő-testületi Határozattal fogadta el a képviselő-testület.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

I.2. A GAZDASÁGI PROGRAMOT MEGHATÁROZÓ KÜLSŐ FOLYAMATOK

A gazdasági program összeállításánál szólni kell azokról a hazai és nemzetközi folyamatokról, melyek közvetlenül vagy áttételesen befolyásolhatják a város lehetőségeit, a fejlesztési irányokat. A külső körülmények vizsgálata segíthet abban is, hogy a város felkészülhessen a rá váró gazdasági-társadalmi és környezeti kihívásokra és időben meg tudja fogalmazni az adottságainak, felkészültségének, kulturális beállítottságának és hagyományainak leginkább megfelelő saját válaszait a további kiegyensúlyozott fejlődése érdekében, ehhez támpontot jelent számunkra a Magyarország Kormánya által 2020. április 30-án kiadott, a 2020-2024. évekre szóló, konvergencia program.

A koronavírus-járvány által előidézett válság olyan sokkot okozott világszerte, amely példátlan kihívás elé állította az egészségügyi rendszereket és a kormányzatok cselekvőképességét. A járvány kiváltotta gazdasági válság felülírta a korábbi gazdasági kilátásokat, így a magyar gazdaságpolitika elsődleges céljává vált az eddig elért gazdasági eredmények megvédése, valamint célzott intézkedésekkel annak megalapozása, hogy a járvány elmúltával a gazdasági növekedés visszanyerje lendületét.

Az elmúlt évek következetes gazdaságpolitikájának köszönhetően a járvány egy ellenálló, kiegyensúlyozott szerkezetű gazdaságot ért 2020 márciusában. 2019-ben éves szinten 4,9%-kal nőtt a GDP, amihez jelentős mértékben járult hozzá a 2016 novemberében a Kormány kezdeményezésére megkötött adó- és bérmegállapodás.

2019-ben is folytatódott Magyarország sérülékenységének az elmúlt években végbement javulása, amit az országgcockázati felár alakulása és a külfölddel szembeni GDP-arányos nettó adósság csökkenése is mutat. Az államháztartás hiánya jóval a referenciaérték, azaz a GDP 3%-a alatt alakult az elmúlt időszakban (2019-ben a GDP 2%-ának felelt meg), és a GDP-arányos államadósság 2011 óta csökkenő pályán van, aminek eredményeképp az adósságráta 2019-ben 66,3%-ra mérséklődött. Az államadósság finanszírozásában a külföldiek szerepe, valamint ezzel párhuzamosan a devizakitettség is visszaszorult.

Mivel a koronavírus-válság közvetlen és közvetett gazdasági következményeinek kezelése – a forrásteremtő intézkedések mellett is – a költségvetés növekvő szerepvállalásával jár, a GDP arányában kifejezett költségvetési hiány a jelenlegi várakozások szerint meg fogja haladni a 2019. évi konvergencia programban az idénre előirányzott mértéket. Az ebből következő nagyobb finanszírozási igény biztonságos fedezése érdekében az ÁKK az eredeti finanszírozási tervnél nagyobb mértékű forrásbevonási lehetőségekre kapott felhatalmazást, amiből 2 milliárd euró kötvénykibocsátás rendkívül kedvező feltételek mellett meg is valósult április végén.

A gazdaságpolitika továbbra is elkötelezett a gazdaság versenyképességének javítása által megalapozott, az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára kellő figyelemmel lévő konvergencia folyamat mellett. A globális koronavírus-válság várható lefutását és gazdasági hatásainak alakulását övező nagyfokú bizonytalanság mellett is a tartós reálkonvergenciát támogató folyamatok fennmaradása és erősödése várható a konvergencia program időhorizontján.

A program makrogazdasági alapforgatókönyve idén 3,0 százalékos GDP visszaesést valószínűsít, ugyanakkor 2021-ben – részben az idei csökkenés korrekciójának is köszönhetően – a növekedés 4,8 százalékot érhet el. 2022-től a programidőszak végéig 4 százalék fölötti GDP-bővülés várható. A válság hatására 2020-ban átmenetileg bekövetkező visszaesést követően 2021-től ismét folyamatosan bővül a foglalkoztatás, így a munkanélküliségi ráta 3,5 százalékos értékével 2022-ben alig haladja meg a 2019. évit, 2024-ben (3,3 százalék) pedig már alacsonyabb annál.

A program költségvetési pályája szerint a hiány a 2020-ban bekövetkező átmeneti gazdasági visszaesés, valamint a válságkezelő és gazdasághelyreállító intézkedések költségvetési hatását figyelembe véve a körülményekhez képest alacsony szinten marad, az idén 3,8 százalék várható, majd a programidőszak végére 1 százalékra mérséklődik. A GDP-arányos államadósság csökkenő trendje az idei átmeneti megakadást követően 2021-től visszatér, és 2024-ben az adósságráta a 60 százalékos referenciaérték alá kerül.

I.3. AZ UNIÓS, NEMZETI ÉS MEGYEI STRATÉGIÁK

I.3.1. AZ EURÓPAI UNIÓ GAZDASÁGPOLITIKÁJÁNAK VÁRHATÓ IRÁNYAI

A 2021–2027-es időszakban a kohéziós politikát az alábbi öt fő célkitűzés fogja meghatározni:

- Intelligensebb Európa – az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül.
- Zöldebb, karbonmentes Európa – a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben való befektetéssel.
- Jobban összekapcsolódó Európa – a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal.
- Szociálisabb Európa – a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.
- A polgáraihoz közelebb álló Európa – a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Uniós-szerte való támogatása révén.

Európai Városfejlesztési Kezdeményezés 2020 után: a Bizottság javaslata:

A 2020 utáni Európai Regionális Fejlesztési Alapról és Kohéziós Alapról szóló rendelethez kapcsolódó bizottsági javaslat alapján az ERFA támogatja a Bizottság által közvetlen vagy közvetett irányítás keretében végrehajtott Európai Városfejlesztési Kezdeményezést. A kezdeményezés az összes városi területre kiterjed, és támogatja az EU Urban Agendájának megvalósulását.

A kezdeményezés célja a fenntartható városfejlesztés integrált és részvételen alapuló megközelítéseinek erősítése, valamint erősebb kapcsolat biztosítása a vonatkozó uniós politikákkal, különösen a kohéziós politika beruházásaival. Mindezt az érintett szereplők kapacitásépítésének, az innovatív akcióknak, az ismereteknek, a politikaalakításnak és a kommunikációnak a megkönnyítése és támogatása révén kívánja véghez vinni.

Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés az alábbi három, a fenntartható városfejlesztést figyelembe vevő területből áll:

- kapacitásépítés támogatása;
- innovatív akciók támogatása;
- a tudás, a politikaalakítás és a kommunikáció támogatása.

Továbbá egy vagy több tagállam kérésére az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés városokkal kapcsolatos kérdésekről folytatott kormányközi együttműködések is támogathat.

Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés a városok finanszírozásának és támogatásának koherens blokkja. A kezdeményezés megfelelő eszköz arra, hogy a 2021-2027-es időszakban a városoknak nyújtott támogatások jelenlegi széttagozottságát kezelni lehessen. A városok támogatásának jobb irányítása valósulhat meg, a támogatások felhasználása hatékonyabbá és eredményesebbé válhat. A Kezdeményezés lehetőséget biztosít továbbá az EU Urban Agendájának támogatására.

I.3.2. MAGYARORSZÁG 2019. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Magyarország fenntartható növekedését támogató lépések:

- Versenyképes üzleti környezet megteremtése

Alapját képezi a Program a versenyképesebb Magyarorszáért. A programot 2018 novemberében a Nemzeti Versenyképességi Tanács javaslatai alapján a Pénzügyminisztérium készítette, majd a Kormány megtárgyalta és támogatta. Az egységesen kidolgozott javaslatok azáltal, hogy összegzik a széleskörű kezdeményezéseket és rámutatnak a legfontosabb kitörési pontokra, fontos mérföldkövet jelenthetnek az üzleti környezet átfogó fejlesztésében.

- A növekedést támogató adórendszer

Az adórendszer egyszerűsítésének keretében 2019. január 1-től öttel csökkent az adónemek száma Magyarországon. 2019. július 1-jétől a szociális hozzájárulási adó mértéke további 2 százalékponttal, 17,5%-ra csökkent. Az új szociális hozzájárulási adó törvény 2019. január 1-jei bevezetésével új kedvezményrendszer került kialakításra, alkalmazkodva az évek során megváltozott munkaerőpiaci helyzethez. Az elmúlt években bevezetett gazdaságfehérítő intézkedések (online pénztárgép, EKÁER, online számlaadat-szolgáltatás) az államháztartás számára jelentős többletbevételeket hoztak

- A vállalkozások termelékenységének ösztönzése

Megalkották a magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének stratégiáját. Magyarország az üzleti környezet megújítása érdekében, az SRSP-projektek keretében az Európai Bizottsággal közösen három területen (adóadminisztráció egyszerűsítése, a Nemzeti Versenyképességi Tanács versenyképességi kezdeményezéseinek megvalósítása, a hazai csődtörvény átfogó felülvizsgálata) készít elő hatékonyságnövelő beavatkozásokat.

- Egyszerűbb kormányzati ügyintézés, hatékonyabb állami működés

A Kormány célja a szolgáltató állam megteremtése, aminek a legfontosabb előfeltétele az állampolgár-központú, nyílt szerepfelfogású közsfera kultúrájának kialakítása, a közszolgálati elv előtérbe állítása.

- Humán erőforrásokat fejlesztő programok

A családok támogatása érdekében 2019 februárjában a Kormány bejelentette a Családvédelmi Akciótervet, melynek köszönhetően már július 1-jével négy új intézkedés lép

életbe: a legfeljebb 10 millió forintos, kamatmentes babaváró támogatás; nagycsaládosok autóvásárlási támogatása, családi otthonteremtési kedvezményhez (CSOK) kapcsolódó hitelek kibővítése és az ingatlanfedezetű jelzáloghitelek mérséklése.

- A foglalkoztatás növelése, a munkaerőpiac hatékonyságának növelése

A közfoglalkoztatáson kívüli aktív munkaerőpiaci eszközök továbbra is kiemelt szerepet töltenek be a munkaerőpiaci intézkedések között.

- A minőségi oktatás erősítése

A köznevelési rendszer célja egy minőségi és méltányos, az állam által garantált közszolgáltatásként megvalósuló köznevelési rendszer kialakítása.

- Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése

A Kormány célja a cél a magyar állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életek növelése.

I.3.3. HAJDÚ-BIHAR MEGYE TERÜLETI ÉS GAZDASÁGSTRATÉGIAI FEJLESZTÉSI TERVE

A 2019-ben elfogadott Hajdú-Bihar Megye Területi és Gazdaságstratégiai Fejlesztési Terve című dokumentum az alábbiak szerint fogalmazza meg a megyei fejlesztési irányokat:

- A versenyképesség tovább erősítése, innovatív, hálózatosodásra épülő gazdaságfejlesztés
  - Szállítmányozási, logisztikai hálózatosodásban való aktív részvétel javítása
  - Digitális terek fejlesztése, hálózatosodás
  - K+F+I potenciál erősítése, kreatív és versenyképes tudásrégió kialakítása
  - Kis- és középvállalkozások támogatása, innovációs hajlandóságuk és képességük erősítése
  - Kiemelt turisztikai térség fejlesztése
- Decentralizált gazdasági potenciál erősítése
  - Ipari parkok, ipari területek, barnamezős területek (pl. vasútállomások környéke) fejlesztése
  - Nagytérségi infrastrukturális hálózatok elérésének javítása, fejlesztése
  - Községi közlekedés feltételeinek javítása
  - Munkaerőpiaci részvétel erősítése
- Klímaadaptáció erősítése a megyében
  - Tiszta és megújuló energiák alkalmazásának elősegítése
  - Fenntartható területhasználat és környezetkímélő művelés ösztönzése
  - Adaptív épületállomány és közjóléti zöldterület növelés
  - A hulladék-termelés csökkentése, újrahasználat és hasznosítás rendszereinek fejlesztése
  - Fenntartható szennyvíz-, belvíz- és csapadékvíz-kezelés

- Társadalmi szereplők célzott szemléletformálása
- Fenntartható, élhető települések és közösségek
  - Alsóbbrendű utak felújítása
  - Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
  - Fenntartható turisztikai térségfejlesztés, szelíd turizmus
  - Településközi kapcsolatok, város-vidék kapcsolatrendszer erősítése

II. A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPELVEI

A gazdasági program összeállításánál egyrészt az önkormányzat jelenlegi működési jellemzőiből, a 2020. tavaszán meglévő tényhelyzetből kell kiindulnunk. Az irreális elvárás volna, ha - a jelenlegi ismeretek alapján - mindenre kiterjedően, időrendi bontásban pontos és tételes prognózist adnánk annak, hogy mi fog történni Hajdúnánáson a 2024-es év végéig. A gazdasági programunk azokat a céljainkat tartalmazza, melyeket most reálisaknak és megvalósíthatóaknak tartunk. A teljességhez tartozik, hogy többször is érintve lesznek olyan témák és feladatok, melyek ebben az időszakban eleve csak részben teljesülhetnek, illetve olyan ügyek, melyek kizárólag hosszabb távon kezdhetők, illetve valósíthatók meg, de már ezekben az években is - legalább az előkészítés szintjén - foglalkoznunk kell velük. Hiszen a város működésében, életében folyamatok vannak; egy-egy konkrét ügy megoldása sokszor többéves előkészítést, szervezést és - ezt követően - konkrét végrehajtást igényel.

A gazdasági program összeállításánál meghatározó keretet jelentett a jogszabályi környezet:

- törvényi előírások;
- kormányzati és miniszteriális rendeletek;
- Hajdúnánás Városi Önkormányzat rendeletei és képviselő-testület határozatai.

A gazdasági programban megfogalmazott célok elérése érdekében a képviselő-testületnek két irányban kell lépéseket tennie:

- biztosítani szükséges az egymásra épülő programrészek megvalósíthatóságát (ezen belül kiemelt figyelemmel kell lennie az egyes tartalmi elemek összefüggéseire, koherenciájára)
- meg kell teremtenie a szükséges anyagi forrásokat és fedezetet.

A gazdasági programban leírt célok, elképzelések megvalósításához a képviselő-testületnek kell biztosítani a szükséges pénzügyi hátteret. Tényként kell kezelnünk, hogy az önkormányzati költségvetésben a feladatfinanszírozásra kapott - évente változó mértékű - összegek és a saját bevételek egyelőre csak a működés fedezetére elegendőek. Céljaink eléréséhez elengedhetetlenül szükséges további források bevonása, melyek között párhuzamosan kell dolgoznunk a saját bevételek növeléséért és a minél sikeresebb pályázatok révén történő forrásszerzésért (beleértve elsősorban az Uniós és a kormányzati támogatásokat, valamint a TAO-s lehetőségeket).

A 2020-2024. időszakra szóló gazdasági program sikeres megvalósítása érdekében, az alábbi fejlesztési alapelveket kívánjuk követni az elkövetkező időszakban:

- az önkormányzat bevételei és kiadásai hosszú távú egyensúlyának megtartása, a kötelezőnek tekinthető önkormányzati feladatok ellátásának - lehetőségek szerinti - javításával;
- az önkormányzati intézmények és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működésének racionalizálása, költséghatékony közszolgáltatások biztosítása;
- az önkormányzati ingatlanokkal történő hatékony vagyongazdálkodás; az önkormányzati vagyon növelése;
- részvétel azokon a pályázatokon, melyek eredményeként megvalósíthatók egyes önkormányzati fejlesztési célok;
- a környezettudatos, környezetbarát és energia-hatékony szemlélet erősítése és előtérbe helyezése a gazdaságfejlesztési elképzelések során;
- a helyi vállalkozások élénkítése, törekedve a minél nagyobb részvételükre a helyi fejlesztéseknél;
- a munkanélküliség alacsony szinten tartása, a helyi lehetőségek és mozgástér maximális kihasználásával, továbbá aktív foglalkoztatáspolitikai megvalósítása;

- a piac szereplőivel történő konzultációs és kooperációs kapcsolatok további erősítése;
- a civil szervezetek közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, társadalmi kohéziós funkcióinak támogatása, tevékenységük ösztönzése.

III. HELYZETELEMZÉS

Hajdúnánás városa Hajdú-Bihar megye észak-keleti ritkán lakott térségében fekszik, a megye negyedik legnépesebb települése. A város Nyíregyházától 27 km, míg Debrecenről 40 km távolságra fekszik. Hajdúnánás városa közigazgatási központ, járási székhely. A járás illetékességi területe: Folyás, Görbeháza, Hajdúnánás, Polgár, Tiszagyulaháza, Újtikos.

Hajdúnánáson 2020. január 1-jén 16.961 fő volt az állandó lakosok száma. A születések száma a városban csökken, a halálozások száma nő. A lakosság átlagéletkora növekszik. Megfigyelhető Hajdúnánáson is az országos tendenciákhoz hasonlóan a lakosság „természetes” fogyása.

A város közigazgatási területe 25.962 hektár, ebből 1.059 hektár a belterület. A város az 1970-es évekig agrárváros volt, majd az ipartelepítés következtében agrár-iparváros lett. Ezt a jellegét a mai napig megőrizte. A város lakossága elsősorban a jó minőségű löszhátú földterületek megműveléséből él. Itt működik az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb gabona-feldolgozó malomüzeme. Több kisebb és közepes nagyságú ipari üzem is munkahelyet biztosít az itt élő embereknek.

A város önkormányzati tulajdonú létesítményei közül elsősorban az 1958. évben 1.019 méter mélységből feltárt 67 C°-os hévízre - 14 hektáros területen - telepített, egész évben üzemelő gyógyfürdő emelendő ki, amely által Hajdúszoboszló után Hajdúnánás a megye második legnagyobb idegenforgalmú gyógyfürdő helye lett.

A Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik Folyás, Tiszagyulaháza és Újtikos település. Az önkormányzat a Közös Önkormányzati Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el feladatit. A költségvetési szerveknél és a kizárólagos önkormányzati tulajdonú Hajdúnánási Holding Zrt-nél, a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft-nél, a Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft-nél és a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft-nél teljes munkaidőben foglalkoztatottak révén az önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztató a városban.

A 2012. és a 2013-as évek döntő változást hoztak a magyarországi önkormányzatok életében: a helyhatóságok által ellátandó feladatokban, illetve a finanszírozás rendszerében. Ezt az alapvetően átalakult rendszert immár adottságként kell kezelnünk, és tényként kell elfogadnunk, hogy jó néhány önkormányzati feladat megszűnt vagy átadásra került (elsősorban a járáshoz vagy a Hajdú-örszörményi Tankerületi Központ-hoz).

Hajdúnánás Városi Önkormányzat 2020. évi költségvetéséről szóló 7/2020. (III. 03.) Önkormányzati Rendelet alapján az önkormányzat az alábbi intézményekkel látja el feladatait:

- Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal;
- Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény;
- Hajdúnánási Óvoda;
- Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény;
- Szalay János Rendelőintézet.

A Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény látja el a többi intézmény (az Önkormányzati Hivatalon kívül) gazdálkodási, valamint intézmény-fenntartási, karbantartási feladatait.

A városban a közművelődési, közgyűjteményi feladatokat a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény, valamint a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. látja el.

A 2011. április 29-én létrejött ellátási szerződés alapján a Szociális Gondozási Központ feladatait (átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás és időskorúak nappali intézményi ellátása) a Hajdúnánási Református Egyházközség látja el. Az önkormányzat éves költségvetésében meghatározott támogatást biztosít a feladat ellátásához. 2014. április 1. napjától a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde a Hajdúnánás – Folyás – Tiszagyulaháza - Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás fenntartásában működik. Az intézmény a jogszabályban előírt családsegítés és gyermekjóléti szolgálat, tanyagondnoki szolgáltatás és a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátása feladatokat látja el Hajdúnánás, Folyás, Tiszagyulaháza és Újtikos településeken. Az intézmény központi költségvetéséből kapott támogatása felett szükséges kiegészítő támogatását Hajdúnánás Városi Önkormányzat biztosítja.

Az egészségügyi alapellátásokat részben vállalkozási szerződés alapján, részben pedig a Szalay János Rendelőintézet révén biztosítja az önkormányzat.

Az önkormányzat gazdasági társaságainak rendszere átalakulóban van. Az önkormányzat által alapított Hajdúnánási Holding Zrt. jelenleg a Bocskai Korona forgatható utalvány kibocsátását végzi. A Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. a távhőszolgáltatás feladatát látja el, valamint a tulajdonában álló Városi Gyógyfürdőt üzemelteti. A Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft a gyermekétkeztetést biztosítja. A Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. közművelődési megállapodás útján üzemelteti a Kéky Lajos Városi Művelődési Központot, a mozit, valamint kiadja a Hajdúnánási Újságot és működteti a Hajdúnánási Televíziót.

A városban csökkenő számú - az elmúlt évben átlagosan 338 fő - a közfoglalkoztatás, mely elsősorban köztisztasági, parkgondozási és különböző karbantartási-javítási munkálatok elvégzésével, növénytermesztéssel, állattartással, külterületi utak karbantartásával, illegális hulladéklerakók felszámolásával, belvízelvezető árkok karbantartásával foglalkozik. A munkanélküliségi ráta a városban 2020. januárjában 2,49 % volt.

A város infrastruktúrája alapvetően megfelel a kor igényeinek, további fejlesztése az itt élők elemi érdeke.

Hajdúnánás az M3-as és az M35-ös autópálya révén könnyen megközelíthetővé vált, és ezáltal bekapcsolódott az európai úthálózat vérkeringésébe. A környező nagyobb városok felé, így Nyíregyháza, Debrecen, illetve Miskolc irányába is jelentősen lecsökkentek a közúthálózaton a menetidők. A megnövekedett tehergépkocsi forgalom révén azonban nagyon sok út minősége romlott az elmúlt időszakban. A helyközi tömegközlekedést a volánbuszok és a vasút menetrend szerinti járatai biztosítják. A város területén a szilárd burkolatú utak hossza 74 km, ez az összes belterületi út 82 %-a.

Hajdúnánáson a 6.961 db lakás mindegyikébe be van vezetve az ivóvíz és a villamos energia. A lakások 82 %-a a vezetékes gázhálózatra is rákötött már korábban. 614 db lakás van a távfűtésbe bekapcsolva. A lakások 98 %-a van rákötve a szennyvízhálózatra.

Az ivóvíz – és szennyvíz elvezetési, tisztítási szolgáltatást a Tiszamenti Regionális Vízmű Zrt. végzi, míg az E.ON Hungária Zrt. biztosítja helyben a villamos energia, a TIGÁZ Zrt. pedig a

gázszolgáltatást. A Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Kft. végzi a települési szilárd hulladék elszállítását, a kommunális hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 96 %.

Hajdúnánásnak vannak olyan adottságai, melyek a környező más településekkel szemben komoly versenyelőnyt biztosítanak, ám természetesen csak akkor, ha ezeket az erőforrásokat képesek vagyunk célzottan és optimálisan felhasználni. Ugyanakkor vannak olyan problémák, melyek azonnali beavatkozásra várnak, illetve olyanok is, melyekről már most tudunk, ám konkrétan majd csak a jövőben jelennek meg, ám a kezelésükre fel kell készülnünk. Az alábbi SWOT elemzés bemutatja a város erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

Erősségek:

- Járasközpont szerep
- A város elkötelezett az energetikai fejlesztések iránt, számos középület került megújításra, használ megújuló energiát
- Javuló tendencia az elvándorlások vonatkozásában
- Kedvező képzettségi adatok, javuló jövedelmi viszonyok
- Aktív civil szféra, elkötelezettség a közösségi tevékenységek iránt
- Partnerségi együttműködés a város vezetése és a lakosság között
- A vonalas és helyi infrastrukturális hálózat kiépítettsége jó
- Tiszta városrészek
- Körkörös, sugaras településszerkezet
- Épített környezet és a kultúra értékei (pl. csőszházak, tájház)
- Kedvező gazdaságföldrajzi elhelyezkedés a három megyeszékhely vonatkozásában
- Aktív kapcsolatrendszer a Debreceni Egyetemmel és az EDC Debrecen Nonprofit Kft-vel
- Kedvező közlekedési feltételek, két autópálya közelsége
- Ipari park a betelepülő vállalkozások számára
- Magas az iparban és építőiparban foglalkoztatottak száma
- Térségi hatású turisztikai és rekreációs vonzerők jelenléte
- A város termálvize, a fürdő megyehatáron átnyúló turisztikai hatóköre
- A gyógyhely minősítés megszerzése
- Az önkormányzat helyi gazdaságfejlesztést támogató tevékenysége kiemelkedő: Bocskai Korona, Nánási Portéka
- Széleskörű kötelező és önként vállalt pénzbeli és természetbeni szociális ellátás (pl. szociális földprogram)
- Széleskörű, térségi hatású közművelődési intézményrendszer jelenléte

Gyengeségek:

- Kedvezőtlen demográfiai mutatók (alacsony születésszám, magas elvándorlás), Kedvezőtlen korstruktúra, öregedő társadalom
- Magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya a közintézményekben
- A zöldfelületek területi eloszlása egyenlőtlen, állapotuk hiányos
- Alacsony a közösségi és szabadidős sport tevékenységekre alkalmas zöldfelületek aránya, alacsony a játszóterek száma
- Jelentős a hagyományos fűtés szerepe a lakosságnál
- A mezőgazdasági üzemek okozta környezetterhelés elsősorban Tedej-en
- Helyi tömegközlekedés hiánya, különösen a fürdő kapcsán
- A piachoz kapcsolódó parkoló kapacitások hiánya

- Elaprózott vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző
- Csökken a működő vállalkozások száma
- Alacsony a mezőgazdasági termékek feldolgozottsági foka
- Hiányos a település üzleti infrastruktúrával való ellátottsága
- Hiányzó turisztikai intézményrendszer

Lehetőségek:

- Járási és térségi központi szerep megerősödése
- Olyan új programok kidolgozása a hátrányos helyzetűeknek, melyek az eddigieknél hatékonyabban kezelik a problémáikat
- Fiatalok helyben maradását ösztönző szociálpolitikai eszközök kialakítása
- Kapcsolódás a debreceni, nyíregyházi és miskolci fejlesztési pólusokhoz
- A vállalkozásbarát városfejlesztési politika további erősítése az önkormányzat részéről
- Városmarketing tevékenység hatékonyságának emelése
- A helyben termelt élelmiszerek magasabb feldolgozottsági fokát jelentő beruházások megvalósítása
- Helyi gazdaságfejlesztési programok folytatása
- Munkaszálló kialakítása
- A termálvíz energetikai hasznosítása
- Kutatás-fejlesztés megteremtése – gyógyvíz kutató központ
- Fürdőfejlesztés
- Mezőgazdasági innovációs kutató központ létrehozása
- Turisztikai látványosságok (Gyógyfürdő, Kendereskert, Moto-GP pálya)
- Szabadtéri közösségi terek fejlesztése
- Bekapcsolódás az öko- és víziturizmusba
- Iparterületek fejlesztése
- Hagyományörzés és -ápolás, kulturális rendezvények, kézműves és népművészeti tradíciók őrzése és bemutatása
- Civil szféra és egyházak további fejlődésének, közösségi szerepvállalásának támogatása
- Pénzügyi források (EU források) rendelkezésre állása a szükséges fejlesztések elvégzésére

Veszélyek:

- Élesedő verseny a térség városai között a fejlesztési forrásokért
- A fejlesztések elmaradása miatt felerősödnek a kedvezőtlen társadalmi és gazdasági folyamatok
- A helyi munkalehetőség hiánya miatt növekvő mértékű elvándorlás jelentkezik a magasan képzett fiatalok körében
- Csökkenő befektetői érdeklődés Magyarország és Kelet-Közép-Európa országai iránt
- Alulképzett, nem piacképes ismeretekkel rendelkező munkaerő a gazdasági fejlődés gátját jelentheti
- A termelői összefogás hiánya miatt a termelők kiszolgáltatottsága nő
- Egységes és hatékony marketing tevékenység a turizmusban rejlő potenciálok alulhasznosítottságát eredményezik
- Az önkormányzatok állami forrásai/támogatásai csökkennek
- Az időjárási viszonyok egyre szélsőségesebbé válnak

IV. HAJDÚNÁNÁS KÖLTSÉGVETÉSI ALAPJA, TEKINTETTEL KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAIRA

IV.1. PÉNZÜGYI ÉS ADÓPOLITIKA HAJDÚNÁNÁSON

Az elmúlt évtizedben jelentősen megváltoztak a helyi önkormányzatok feladatai az iskolák átadásával az állami intézményfenntartónak, illetve egyes önkormányzati feladatoknak a járáshoz való elkerülésével. A 2013. évtől bevezetett feladatfinanszírozási rendszer a lecsökkent feladatokhoz járó alacsonyabb központi költségvetési források felhasználását szigorú feltételekhez szabja és az elkövetkező években sem várhatjuk a központi költségvetésből származó forrásaink növekedését.

A működési költségvetés összegének csökkenésével, az intézmények és feladatok elkerülése miatt, a bevételi oldalon a központi költségvetési források csökkenésével a helyi adó bevételek egyre nagyobb részt képviselnek. A helyi adó bevételek azonban március és szeptember hónapban jelentkeznek zömmel, így a működési bevételek eloszlása egyenetlen, ami az önkormányzat likviditási helyzetét nehezíti.

Az önkormányzat 2020. évi eredeti költségvetése 3.259.820.172 Ft működési, 1.817.693.545 Ft felhalmozási költségvetési kiadást, mindösszesen 5.096.835.317 Ft kiadást tartalmaz. A költségvetés egyensúlyát 178.295.056 Ft felhalmozási hitel tervezete, valamint 547.007.908 Ft előző évi felhalmozási célú költségvetési maradvány igénybevétele biztosítja.

A 2019. évi zárszámadás alapján az önkormányzat mérlegfőösszege 12.298.673.513 Ft, ebből befektetett eszköz 10.925.814.585 Ft, forgóeszköz 44.908.541 Ft, hosszúlejáratú kötelezettség 483.955.496 Ft, rövidlejáratú kötelezettség 163.202.844 Ft.

IV.1.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI BEVÉTELEK

Az önkormányzati saját bevételek szerepe - tekintettel az önkormányzatot megillető központi költségvetési források csökkenésére - jelentősen megnőtt.

Az elmúlt években az állami támogatások növelésének formáit igyekeztünk lehetőségeink szerint megkeresni. Egyik lehetőség az önkormányzati társulás útján történő feladatellátás. A jelenleg önkormányzati társulási összefogással ellátott feladatainkat továbbra is e formában kívánjuk folytatni, illetve ezen belül törekedni kell minél nagyobb területet ellátni és ezzel további állami támogatást bevonni. A városba érkező állami támogatást olyan módon is lehet növelni, hogy az önkormányzat feladatot ad át egyháznak, ezzel önkormányzati kiegészítő hozzájárulás helyett a központi költségvetés forrásait igénybe véve. A 2011. évben az óvodai nevelés és a szociális intézményi ellátás területén is történt ilyen intézkedés.

A 2020. évi költségvetés tervezésénél áttekintettük az adóterhelés lehetséges mértékét. A helyi adók mértékének a környező települések középtérkére való beállításával meg tudjuk teremteni a lehetőséget a jövőben elvégzendő fejlesztések végrehajtásához.

Hajdúnánás Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2020. évi költségvetésében 952 millió Ft helyi adó, települési adó, gépjárműadó, talajterhelési díj és mezőőri járulék (közhatalmi bevételek) bevételt tervezett az alábbiak szerint:

- A magánszemélyek kommunális adójából éves szinten 56 millió Ft bevételt tervezünk. (Az adó mértéke évi 11.000 Ft adótárgyanként. Törvényi maximum: 30.161,907 Ft/év/adótárgy)
- Az idegenforgalmi adót 2011-től már csak a városban eltöltött vendégéjszakák után lehet kivetni, ebből 11 millió Ft-ot terveztünk beszedni. (Az adó mértéke személyenként és megkezdett vendégéjszakánként 400 Ft. Törvényi maximum: 532,2 Ft/vendégéjszaka) A központi költségvetésből minden ilyen beszedett idegenforgalmi adóforint után 1,0 Ft kiegészítés illeti majd meg az önkormányzatot.
- A helyi iparűzési adó a legjelentősebb bevételt eredményező helyi adó. 2020. évben 678 millió Ft bevételt terveztünk iparűzési adóból. (Az adó évi mértéke az adóalap 2,0 %-a. Törvényi maximum: 2 %)
- Építményadóból 95 millió Ft bevételt tervez éves szinten az önkormányzat. (Az adó mértéke üdülő, lakás esetén 600 Ft/m²/év, késői órákban nyitva tartó vendéglátóhelyek esetén 500 Ft/m²/év, kereskedelmi hasznosítású építmények esetén alapterület függvényében 300-750 Ft/m²/év, minden egyéb adóköteles építmény esetén alapterület függvényében 300-500 Ft/m²/év. Törvényi maximum: 1.951,65 Ft/m²/év)
- A talajterhelési díjban jelenleg éves szinten mintegy 6 millió Ft bevételt tervezünk.
- A befizetéssel és behajtással kapcsolatos késedelmi pótlék, bírság és végrehajtási költség ad hoc jellegű bevételi lehetőség. Függ a fizetési hajlandóságtól, az adózók aktuális fizetési lehetőségeitől. A tapasztalatok alapján körülbelül 2 millió Ft bevételt tervezett éves szinten ilyen címen az önkormányzat.
- Lehetőség van még termőföld bérbeadásából származó bevétel tervezésére is, azonban ennek mértéke a városban elhanyagolható.

A központilag megállapított mértékű gépjárműadó adó bevételek 40 %-a marad az eredeti költségvetés szerint az önkormányzatnál, így 2020-ben 55 millió Ft bevételt terveztünk.

2015. január 1. napjától, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben biztosított lehetőséggel élve, települési adót vezetett be a képviselő-testület. Adóköteles a természetes személy tulajdonában álló termőföld. Az adó mértéke 200 Ft/AK, azonban jelentős a mentesség mértéke, így 27 millió Ft beszédését terveztük.

Évek óta eredményesen működik a mezei őrszolgálat. 2020-ben várhatóan 22 millió Ft mezőőri járulékot fizetnek meg a földhasználók az önkormányzat számára. Ezt a bevételt teljes mértékben a Mezőőri Szolgálat fenntartására fordítja az önkormányzat.

A koronavírus-járvány következményeinek elhárítására tett kormányzati intézkedésekhez történő önkormányzati hozzájárulásként a gépjárműadó eddig helyben maradó része elvonásra került. Nem lesz tartható a tervezett iparűzési adó bevétel sem. Az idegenforgalmi adó fizetési kötelezettség 2020. december 31-ig felfüggesztésre került, a tényleges és adóköteles vendégéjszakák után támogatásra pályázhat az önkormányzat.

Alapvető adózási elv Hajdúnánáson, az önkormányzati közszolgáltatások nyújtásának finanszírozhatósága érdekében, de az elvárható méltányos, igazságos közteherviselés elve alapján is, hogy az adóviselési képességgel rendelkezőknek továbbra is hozzá kell járulniuk az indokolt

közösségi kiadásokhoz. Az erre anyagi okból nem képesek pedig gondos szabályozással mentesíthetők a teher alól. Az igazságos közteherviselés elve egyidejűleg azt is jelenti, hogy az Önkormányzati Hivatalnak minden jogszerű eszközt (ellenőrzés, behajtás, végrehajtás) alkalmaznia kell az adóbevételek megszerzéséért, a hátralékok csökkentéséért.

A fentiekben leírt adóbevételek azonban nem biztosítják az önkormányzat számára, hogy az ellátott közfeladatokat a XXI. század igényeinek megfelelően továbbfejlessze, modernizálja. Ezen feladatok megvalósítására pályázati forrásokat kell nyernie az önkormányzatnak.

Az önkormányzat számára az adóbevételek teremtenek lehetőséget a pályázatok önerejének előteremtéséhez. A környező településeken alkalmazott jellemző adómértékeket túllépni nem kívánjuk, ugyanakkor jelentősen elmaradni sem akarunk azoktól.

IV.1.2. AZ ÖNKORMÁNYZATI KIADÁSOK

A hajdúnánási pénzügyi politika része a kiadások legszükségesebb mértékre korlátozása, az ésszerű, takarékos gazdálkodás. Az előző választási ciklusban a képviselő-testület tett racionalizálási intézkedéseket, amelyek révén az önkormányzat intézményrendszerét a megváltozott társadalmi igényekhez és demográfiai változásokhoz igyekezett igazítani.

A megváltozott helyzethez való alkalmazkodás célját szolgálta az a képviselő-testületi döntéssorozat, mely az oktatási és művelődési intézmények átfogó, költségelemző működésének és működtetésének vizsgálatát végezte. A 2010-ben megválasztott képviselő-testület meghozta az intézményrationalizálási döntéseket. Jelentős mértékben felújításra kerültek az intézmények által használt önkormányzati épületek. Az önkormányzat által üzemeltetett intézmények épületenergetikai felújításait a 2015-2019. közötti időszakban tovább folytatódtak, hiszen az üzemeltetésre fordítható forrásaink nem fognak növekedni.

Csak az indokolt igényeket finanszírozhatóan kielégítő intézményhálózatot, illetve közszolgáltatási struktúrát működtetni. Mindezeket figyelembe véve, a helyi közszolgáltatások színvonalának megtartása, lehetőség szerinti fejlesztése mellett csökkenteni kell mindazon kiadási tételeket, amelyek az elaprózott gazdálkodásból és a költségvetési szemléletből fakadnak.

Tudatosan kell építeni az intézményvezetők menedzser típusú szemléletére, amely révén jelentős mértékben csökkenthetőek a mindennapok folyamán felmerülő kiadások. Ennek a költségcsökkentésnek egyik alapvető eszköze és gyakorlati megvalósítása a központi beszerzések elvégzésével, a könyvelési, gazdálkodási, intézmény karbantartási feladatok központosításával a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény.

Közös cél és nem könnyen megoldható feladat számunkra a 2020. évi koronavírus járvány hatásaként bekövetkező gazdasági válságból való kilábalás idején - a költségvetés egyensúlyának biztosítása, a működési célú hitelmentesség fenntartása mellett - fejlesztési feladatok önerejéhez tartalék képzése.

A költségvetési tervezésben ezért is még inkább a feladatot finanszírozó, előre kiszámítható, ugyanakkor igazságos módszereket kell alkalmazni. Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl még inkább éljenek a pályázatok útján, illetve alapítványok révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, indokolt fejlesztésekbe vonásával. A gazdálkodást, szakmai feladatellátást pedig serkentve a teljesítményt, kreativitást,

innovációt értékelő érdekeltségi és juttatási rendszer alkalmazását kell szorgalmazni. E körben preferálni kell a béren kívüli, az egészségmegőrzésre fordítható juttatások nyújtását is.

IV.2. VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének funkciója a közszolgáltatások és infrastruktúra biztosítása (pl. utak, hidak, közterületek, intézmények). Ennek állagát megővni, javítani, értékét lehetőleg növelni kell, karbantartással, felújítással, beruházással. E körben üdvözljük azokat a megoldásokat, melyben a mezőgazdasági vállalkozók is részt vállalnak.

Az önkormányzati tulajdonú nem törzsvagyon rész zömében már értékesítésre került korábban, de az ésszerű gazdálkodás keretében indokolt néhány ingatlan értékesítését napirendre tűzni.

A 2020. évi költségvetés számolt az ingatlan értékesítés bevételeivel, ezért is fontos, hogy az elkövetkező években azok az ingatlanok, melyeknek hasznosítása nehézkes, értékesítésre kerüljenek. Ezért átfogó ingatlanhasznosítási terv elkészítése szükséges.

A befolyó bevétel pályázatok önerejeként szolgálhat, így többszörözhetjük meg az eredményt, teljesülhet a korábban megfogalmazott „vagyonért vagyont” vagyongazdálkodási alapelv. Fontos további városérdekű hasznosításra alkalmas ingatlanok megszerzése is, például az állami tulajdonból, illetve elővásárlási jog gazdaságos érvényesítésével.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 9. § (1) bekezdése értelmében Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét a 177/2013. (IV. 25.) számú Képviselő-testületi Határozatával fogadta el.

IV.3. ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

Az önkormányzat helyzetét és gazdasági rövid és hosszú távú terveit alapvetően befolyásolja, hogy milyen kötelező és önként vállalt feladatokat lát el, illetve azokat hogyan kívánja fenntartani, ellátni. Ezen feladatainak tételes felsorolását a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2014. (X. 30.) Önkormányzati Rendelet 1. és 2. melléklete tartalmazza.

A Mötv. 13. § (1) bekezdése rendelkezik a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokról az alábbiak szerint:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az alábbiakban tételesen feltüntetjük mind az ellátandó feladatot és az ellátás módját, személyét, mind pedig annak ágazati jogszabályi alapját azzal, hogy a Mötv. rendelkezései természetesen alapvető törvényi háttérül szolgálnak ennek a feladatellátásnak.

IV.3.1. KÖTELEZŐ FELADATOK

Az Önkormányzat kötelező feladatait alapvetően a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatalon és intézményein keresztül, illetve közszolgáltatási szerződések alapján látja el. Ezen feladatok ellátása nem mérlegelés kérdése, azt mindig biztosítani szükséges a városnak a helyi lakosok érdekében kötelező jelleggel. E fejezetben meghatározott feladatokat további jogszabályok állapíthatnak meg önkormányzatunk számára.

A Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal látja el az alábbi feladatokat:

- Településrendezés és településfejlesztés, különösen az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el (1997. évi LXXVIII. törvény 6. § (1) bekezdés).
- Közterületek elnevezése.
- Helyi környezet- és természetvédelem.
- Vízgazdálkodás, vízrendezés, vízkárelhárítás (1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés).
- A helyi közutak és tartozékai, közparkok és egyéb közterületek kialakítása, fenntartása közúti közlekedéssel összefüggő helyi önkormányzati feladatok ellátása (1988. évi I. törvény 33. § (1) bekezdés b) pont bb) alpont, 1988. évi I. törvény 9. § (2) bekezdés).
- A köztisztaság és a településtisztaság biztosítása.
- Helyi közfoglalkoztatás, foglalkoztatás elősegítése, munkanélküliség megelőzése és hátrányos következményeinek enyhítése (1991. évi IV. törvény 1. §, 8. § (4) bekezdés).
- Állategészségügy területén gondoskodás a hivatkozott törvény mellékletében felsorolt állatbetegségek megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati eredetű melléktermék kivételével az állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételéről, ha a tulajdonos ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik (2008. évi XLVI. törvény 19. § (2) bekezdés).

- Biztosítja a házasságkötésre és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére alkalmas hivatali helyiséget (2010. évi I. törvény 18. § (1) és 32. § (1) bekezdés).
- A lakás- és helyiséggazdálkodási, vagyongazdálkodási feladatokat ellátja (1993. évi LXXVIII. törvény 2-44. §).
- A Hajdúnánási Roma Nemzetiségi önkormányzat részére az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása, továbbá gondoskodás a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról (2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (1)-(2) bekezdés).

A polgári védelem, katasztrófavédelem területén oltóvíz nyerési lehetőség biztosításáról gondoskodik az önkormányzat. Az önkormányzat részt vesz a lakosság tűzvédelmi felvilágosításában, a tűzvédelmi propagandában (1996. évi XXXI. törvény 29. §).

A víziközmű szolgáltatást a Tiszamenti Regionális Vízmű Zrt. által látjuk el (1995. évi LVII. törvény 4. § (2), 2011. évi CCIX. törvény 9. § (1) bekezdés).

A közvilágításról szerződés alapján az E.ON Energiagazdálkodási Kft-vel kötött szerződés alapján gondoskodunk.

A Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. látja el a távhőszolgáltatás feladatát.

Az önkormányzat végzi a köztemető üzemeltetés és a parkoló üzemeltetés feladatait, mely feladatokat a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft-től vette át.

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások keretében a gyermekétkeztetési feladatokat a Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft. látja el (1993. évi III. törvény 62. §).

Kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást szervez, és tartunk fenn a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. útján.

Egészségügyi alapellátások biztosítása területén háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, fogorvosi alapellátásról feladat-ellátási szerződéssel gondoskodunk. Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást közbeszerzési eljárással kiválasztott vállalkozó útján biztosítjuk. A védőnői ellátást a Szalay János Rendelőintézet látja el. Az iskola-egészségügyi ellátásról feladat-ellátási szerződés útján gondoskodunk (1997. évi CLIV. törvény 152. § (1) bekezdés a)-e) pont).

A szociális ellátásokról a 2015. március 1. napjától hatályos a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 8/2015. (II. 25.) Önkormányzati Rendelet rendelkezései alapján gondoskodunk (1993. évi III. törvény).

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások körében a házi segítségnyújtásról, szociális étkeztetésről és a szakosított ellátási formákról (idősek nappali intézményi ellátása, átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás) feladat-ellátási szerződés alapján a Hajdúnánási Református Egyházközség gondoskodik (1993. évi III. törvény).

A családsegítési (1993. évi III. törvény), gyermekjóléti szolgálat, gyermekek napközbeni ellátása (1997. évi XXXI. törvény 40-42/A. §) feladatokat a Hajdúnánás – Folyás – Tiszagyulaháza - Újtitkos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás fenntartásában működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde látja el.

Az óvodai ellátás (óvodáskorú gyermek nevelése 3 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig) és a közoktatási feladatok ellátásához kapcsolódó fenntartói kötelezettségek teljesítésével és jogok gyakorlásával összefüggő feladatokat a Hajdúnánási Óvoda látja el (2011. évi CXC. törvény 8. § (1) bekezdés, 74. § (2) bekezdés, 83 §).

A helyi közművelődési tevékenység támogatásáról az önkormányzat a mindenkori költségvetési rendeletében gondoskodik. Kulturális szolgáltatás keretében a nyilvános könyvtári ellátás, kulturális örökség helyi védelme feladatot a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény látja el. Közművelődési intézmény biztosítása, filmszínház mozi üzemeltetése a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft-vel kötött közművelődési megállapodás alapján történik. (1997. évi CXL. törvény 53. § (2) bekezdés, 78. § (2) bekezdés, 1991. évi XX. törvény 111. § (2) bekezdés)

A sport tevékenység támogatása, testnevelési, valamint sportintézmények fenntartása feladatot a Hódos Imre Sport- és Rendezvénycsarnok, Somorjai László Városi Sportcsarnok, a Városi Sportpálya, iskolai sportpályák és tornatermek segítségével látjuk el (2004. évi I. törvény).

IV.3.2. ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

Az egészségügy területén az önkormányzat önként vállalt feladata a járó beteg szakellátás, melyet a Városi Rendelőintézet és feladat-ellátási szerződés útján látunk el (1997. évi. törvény 89-90. §).

A szociális ellátásokban a szociális földprogrammal kapcsolatos feladatok és a krízis segély, valamint gyermekszületési támogatás megállapítása tartozik az önként vállalt feladatok közé (1993. évi III. törvény).

Gyermekvédelem területén önként vállalt juttatások:

- hármás, vagy többes ikergyermekek támogatása;
- buszbérlet támogatása;
- képzési támogatás;
- tankönyvtámogatás;
- étkezési térítési díj támogatás.

Oktatási területén önként vállalt feladataink:

- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer támogatása;
- sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése a Hajdúnánási Óvodában (2011. évi CXC. törvény 47. § (3) bekezdés).

A közterületi rend és tisztaság védelméről közterület felügyelet, illetőleg közterület felügyelő útján gondoskodunk (1999. évi LXIII. törvény 1. § (1) bekezdés).

Helyi újságot adunk ki, működtetjük a Hajdúnánási Televíziót a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. útján.

A Városi Piac üzemeltetését az önkormányzat végzi (55/2009. (III. 13.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés).

Az önkormányzat temetkezési szolgáltatási tevékenységet végez, mely feladatot a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft-től vette át.

Hirdetési lehetőséget biztosítunk a lakosság számára a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal által.

Mezei Őrszolgálat megszervezésével gondoskodik az önkormányzat a külterületek őrzéséről (1997. évi CLIX. törvény 16. § (1) bekezdés).

V. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS KONKRÉT ELKÉPZELÉSEK

V.1. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS PRIORITÁSOK

A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat. Hajdúnánás város gazdasági programja nem takarékosági terv, hanem a város feladat centrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. Program, melynek célja, hogy Hajdúnánás fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható, a városok versenyében elért pozíciója legalább megtartható, de inkább javítható legyen.

Hajdúnánás fejlesztési törekvéseinek a helyi értékekre, adottságokra és igényekre kell épülnie, meg kell tudnunk fogalmazni az ezekre épülő fejlesztési igényeket. A megyei és térségi irányelvekkel összehangoltan működve pontos tervezéssel, célmeghatározással, sikeres együttműködéssel hatékony fejlődés prognosztizálható.

A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg. Különösen értékesnek tekintjük azokat a programokat, amelyek a magán- és a közszféra érdekegyesítése által jönnek létre, illetve azokat, amelyek új munkahelyek létrehozását és a régiók megtartását teszik lehetővé.

A gazdasági program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a város fenntartható fejlődését segítik elő. A város fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességének. A gazdasági program elsőbbséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Hajdúnánáson élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak. Alapvető cél, hogy a városban élők életminősége jelentősen javuljon hosszabb távon.

A gazdasági program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak. Egyidejűleg viszont biztosítani kívánja a lehető legtöbb szolgáltatást a helyben élők számára, amelyet önként vállalt feladatai fenntartásával kíván elérni.

Az önkormányzat legfőbb céljai

Az alábbiakban az önkormányzat legfőbb céljait foglaljuk össze:

- A város céljainak megfogalmazása, érdekeinek érvényesítése a választópolgárokkal, képviseleti és civil szervezetekkel együttműködve, tekintettel arra, hogy Hajdúnánás Városi Önkormányzat nem „uralkodó”, hanem az itt élőket szolgáló önkormányzat kíván lenni.
- A fiatalok helyben tartását biztosító oktatási intézményi háttér, munkalehetőség biztosítása, élhető és fenntartható, „zöld” jövőkép megfogalmazása.
- Helyi vállalkozásokkal kiegyensúlyozott, szoros együttműködés, mely közvetlenül a vállalkozások termelési értékének növelését, közvetetten a város gazdasági helyzetét, adóbevételeinek növelését segíti. Cél, hogy a gazdasági fellendülés csökkenő adóterhekkel, növekvő adóbevételeket eredményezzen, mely a város fejlesztési lehetőségeit növeli.
- Demokratikus, kiegyensúlyozott testületi tevékenységet kívánnak végezni a város megválasztott képviselői, amely tevékenység a város működtetését, fejlesztését szolgálja.

Erősíteni kell a térségi együttműködést az idegenforgalomban, valamint fejlesztési programok megvalósításában.

- Cél az önkormányzati közszolgáltatások elvárható magas színvonalú nyújtása, igény és lehetőség szerinti fejlesztése.
- A Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatalnak kiegyensúlyozottan és megbízható módon kell működnie, ügyfélbarát, gyors ügyintézással segítve elő a helyben élők boldogulását.
- Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, költségvetési szervek hatékony működtetése, a városüzemeltetés biztosítása.
- Az önkormányzati törzsvagyon és üzleti vagyon jó gazdaként való kezelése, hasznosítása, aktív pályázati tevékenység révén tudatos, hathatós gyarapítása.
- A kommunális infrastruktúra hiányzó elemeinek megépítése, a meglévők felújítása, fejlesztése (szennyvízcsatorna-hálózat, csapadékvíz-elvezetés, út- és járdaépítés, felújítás). Lehetőség szerint térségi együttműködéssel, a várost elkerülő és ez által a város forgalmát mentesítő körgyűrű megvalósítását szorgalmazni kell.
- Az idegenforgalom növelése érdekében elsősorban a gyógyhelyi fejlesztést szolgáló turisztikai fejlesztések megvalósulását kell szorgalmazni; különösen a Városi Gyógyfürdő fejlesztésével.
- Célirányos, a kölcsönös érdekeket, előnyöket érvényesítő összefogásra és együttműködésre van szükség a nem önkormányzati szereplőkkel az idegenforgalom, a marketing, a programkoordináció és kínálatbővítés, valamint a munkahelyteremtő idegentőke-befektetések, továbbá az infrastruktúra-fejlesztés területén.
- Az önkormányzati és nem önkormányzati városfejlesztéssel a munkanélküliség csökkentését, a foglalkoztatási lehetőségek növelését, a jelenlegi munkahelyek megőrzését, lehetőség szerinti fejlesztését, ezáltal a városból elvándorlás megállítását kell megvalósítani hosszú távon.
- Ipari területek infrastruktúra fejlesztése, új ipari területek létrehozása által az önkormányzat aktív gazdaságélénkítő tevékenységének előtérbe helyezése.
- A pályázati lehetőségek hatékony, célirányos kihasználása a város elemi érdeke és fejlődésének a stagnáló állapotából egyetlen kitörési pontja. A nem önkormányzati pályázni kívánók támogatáshoz jutásának lehetőségét elő kell segíteni.
- A nehéz szociális helyzetben levő rászorulókat a város célzott és kiemelt támogatásban kívánja részesíteni, a szociális gondoskodás további fejlesztésére van szükség leginkább a közfoglalkoztatás lehetőségeit kell kihasználni. Lehetőség szerint új szociális bérházakat kell építeni, illetve a régiak épületenergetikai felújítására van szükség. Fokozottan segíteni a gyermekes családokat, a nyugdíjasokat és a munkanélkülieket.
- Korszerű technológiával támogatott, hatékonyan és takarékosan működő intézményhálózat és ügyfélbarát, szolgáltató Önkormányzati Hivatal megvalósítása a város alapvető célja.
- Az önkormányzatnak olyan aktív szociálpolitikát kell folytatnia, ahol az ellátottaknak szerepet kell vállalniuk a sorsuk jobbra fordításában.

V.2. A LEGFONTOSABB KONKRÉT ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSI TERVEK

A. Ipari területek infrastruktúra fejlesztése

A TOP-1.1.3-15-HB1-2016-00007 azonosító számú Európai Unió pályázat támogatásával megvalósulás alatt lévő ipari park beruházás befejezése és az ott telephelyet létesítő vállalkozásokkal történő benépesítése az elsődleges feladat.

További ipari területnek, később ipari parkká fejlesztve két helyszín alkalmas. A 3323 számú Balmazújvárosi út mellett, valamint a Tiszavasvári út mellett a város határában önkormányzati területen zöld mezős beruházásként vonható be. Ezeken a területeken a teljes közmű rendszert ki kell építeni (víz, csapadékvíz, szennyvíz, villamos energia, belső utak, stb.).

A Polgári út kivezető szakaszán a legnagyobb egységes területű ipari üzem évek óta nem üzemel, a területe, épületei és közmű rendszere alkalmasak barnamezős beruházással ipari-szolgáltató terület kialakítására, amely több kisebb vállalkozás igényeit is ki tudja szolgálni. A 8,3 ha terület jelenleg egy vállalkozás tulajdonában van. A telephelyen a közműveket, és az épületeket korszerűsíteni kell, a teljes területet rehabilitálni kell, illetve a célnak megfelelően át kell alakítani.

B. A Városi Gyógyfürdő fejlesztése

A Horwath HTL Kft. által készített fejlesztési koncepciót, előzetes projekt költségvetést és pénzügyi előrejelzést tartalmazó, elfogadott tanulmány alapján a koncepció megvalósítása a Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft. által, a szükséges források biztosítása az önkormányzat által.

C. Gyógyfürdő és környezetének további fejlesztése és turisztikai attrakciók bővítése

Az elmúlt években megvalósult fejlesztések folytatásaként további fejlesztések és komplex turisztikai attrakció bővítések megvalósítása.

D. Bérlet-program további bővítése

A szociális bérlet-programok felújítása, korszerűsítése a város bérlet-program-állományának javítása, illetve bővítése a célunk. A bérlet-program felújítások terén prioritást élveznek azon társasházi lakások, melyek még nem estek át nyílászáró és hőszigetelés korszerűsítésen, valamint azon kertes házak, melyek komfort nélküliek a fürdőhelyiségek hiánya okán.

E. Óvodai férőhelybővítés, új óvodai egység létrehozása, meglévő óvodai tagintézmények fejlesztése

Az óvodai férőhelybővítést egy új óvodai telephelyen 3 új csoportszoba létrehozásával tervezzük azon városrészen, ahol óvodai ellátást biztosító intézmény a lakókörnyezeten kívül esik. A fejlesztés fontosságát alátámasztja a 2019. évi 191 gyermek születésszám.

F. Községi főiskola létrehozása

A községi főiskola a helyi közösségek és vállalkozások igényeit elégítené ki, illetve szerepet kapna a „regionális értelmiségképzésben” is. A működési forma szerint saját oktatókat nem foglalkoztatnának: a községi főiskola egy olyan a helyi önkormányzat által fenntartott telephely lenne, amely biztosítja az infrastruktúrát más egyetemnek és főiskolák képzési számára. Fontos, hogy olyan képzési lehetőségeket tudjunk a városban megvalósítani, ami a helyi gazdasági értékekre épül, amellyel elérhető, valós jövőképet tudunk megfogalmazni a tanulni vágyók számára. Fontos a Debreceni Egyetemmel való együttműködés, mely kihelyezett karokkal biztosítja az oktatás lehetőségét.

G. Tanuszoda létrehozása

A tanuszoda a mindennapos testneveléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztésként szerepel.

H. Tanyagondnoki szolgálat gépjárműbeszerzése

A tanyagondnoki szolgálat feladatellátását szolgáló 2 db gépjármű beszerzése, lehetőség szerint pályázat útján.

I. Helyi vállalkozások további erősítése

A helyi vállalkozások erősítése lehet a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztásának ösztönzése, amely elősegíti a helyben keletkező jövedelmek minél nagyobb részének városban tartását és a város önellátó képességének erősítését marketing eszközökkel. Az elképzelés kulcsa rendelkezésre áll a Bocskai Korona formájában, mely a helyi gazdaság élénkítés motorja, az értékek helyben tartásának alapja. A helyi pénz fellendítése a tőke városban tartását szolgálja, mely a helyi vállalkozások termelési értékének növelését eredményezi

J. Szálláshelyfejlesztés

A város olyan turisztikai fellendülés küszöbén áll, melyhez elengedhetetlen a különböző típusú és kategóriájú szálláshelyek létrehozása.

K. Liget fejlesztése

A Liget környezetrendezése komplex, átfogó fejlesztést igényel. A cél, egy aktív közösségi zöldfelület létrehozása, mely egyrészt a fiatalok szabadtéri kikapcsolódásának, sportolásának biztosít helyszínt, másrészt a családok minőségi, zöld környezetben történő szabadidős tevékenységét is szolgálja. A folyamatban lévő fejlesztéseken túl (pumpa pálya, főző- és pihenőhelyek kialakítása, zöldfelület rendezés) sportpálya, skate pályaelemek bővítése, játszótér, 600 m futókör, kutya-futtató, rendezvény-sátor-nak burkolt terület kialakítása, valamint vízisínpad létrehozása tervezett. A tervezett fejlesztéssel az egykori, méltatlanul elfeledett és lerongálódott zöldfelület, közösségi tér újul meg.

L. Meglévő járdák folyamatos felújítása

M. Parkolási felületek kialakítása

A fürdő utcán meglévő parkolók aszfaltozása, valamint a belvárosban a Hunyadi utca – Köztársaság tér közötti szervizutak felújításával parkolók kialakítása.

N. Helyi, járási közösségi közlekedési rendszer fejlesztése

O. Bel- és külterületi gyűjtő és dűlőutak fejlesztése

P. Kerékpáros úthálózat további fejlesztése

Q. Közbringaszolgáltatás létrehozása

R. Csapadékvíz elvezetési rendszerek további rekonstrukciója

S. Energetikai fejlesztések megvalósítása további önkormányzati tulajdonú épületek esetében

T. Zöldhulladék lerakó telep, biogáz üzem, komposztáló létrehozása

U. Helyi közlekedési rendszer átvizsgálása.

A helyi közlekedési rendszer felülvizsgálata néhány évente a jogszabályi, szerkezeti változások miatt elengedhetetlen. Ismertek a legtöbb közlekedési balesettel járó helyszínek, melyek biztonságosabbá tételét kezdeményezni szükséges.

VI. ÖSSZEGZÉS

A 2010. évben, amikor az akkori önkormányzatvezetés szerbe-számba vette az előtte álló feladatokat, akkor azzal a ténnyel kellett szembenéznie, hogy az önkormányzat forráslehívó képessége – összehasonlítva a megye hasonló méretű településeivel – szerény volt. Volt egyfajta közhangulat, amelynek a lényege az volt, hogy aki boldogulni akar, annak el kell mennie a városból.

Ezekből a tényekből kiindulva, egyik legfontosabb feladatként fogalmaztuk meg, hogy a pályázati forrásokból minél többet tudjunk lehívni. Erősítve a település versenyképességét, a lakosság bevonásával olyan fejlesztési programot szerettünk volna megfogalmazni, ami a helyi értékekre épül és bírja a lakosság támogatását. Ezt sikerült is az Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazni a HROD Kft. segítségével, amit később a Belügyminisztérium példaként is említ, kiváló példaként hozva, hogy hogyan lehet társadalmasítani egy településfejlesztési programot.

A tervezés során három fontos irányt vázoltunk fel:

1. önkormányzati intézmények infrastrukturális fejlesztése (bölcsőde, óvoda, egészségügyi szolgáltatás stb.);
2. turizmus, idegenforgalom és Fürdő fejlesztés;
3. gazdaságfejlesztés, amelynek a legfontosabb célja, a lakosság által megfogalmazott kérés, hogy az emberek helyben dolgozzanak, méltányos fizetésért.

Az elmúlt tíz éve fejlesztési elképzeléseinek szintén fontos megalapozó dokumentumai voltak az Integrált Városfejlesztési Stratégia és az ifjúsági Fejlesztési Koncepció. Mindezek után visszanezve kijelenthetjük, hogy legfontosabb céljaink többségét sikerült megvalósítani:

1. Az önkormányzati intézmények megújultak (23 intézményi épület).
2. A turisztika vonalán elértük, hogy a Fürdő gyógyfürdő lett, később gyógyhellyé minősítették a települést, amely kiváló alap a további fejlesztésekhez.

Amivel, mint önkormányzat valamennyire adósok maradtunk, az gazdaság átütő erejű fejlesztése, melynek most állunk a kapujában. Meglátásom szerint a következő ciklust javarészt erre kellene alapozni. Ennek folyamata elkezdődött.

Egyrésztől elindult a 10 hektáros ipari terület kialakítása.

2020 tavaszán bejelentésre került az ország egyik legnagyobb turisztikai attrakciója a MOTO GP pálya, mely Hajdúnánás határában lesz, alapvetően alakíthatja át a város gazdasági értékeit. Mintegy hét éves tárgyalás után érdemi esélye van a volt Tungsram telephely átvételének, illetve a

kidolgozott Fürdő – és szállodafejlesztési koncepció vonatkozásában is reális lehetőséget prognosztizálhatunk.

A fejlesztési logikában pedig egy alapvető paradigmaváltást szeretnénk megfogalmazni, amely nem a lehetőségekhez fogalmazná a város pályázati lehetőségeit, hanem a saját elképzelésekhez, fejlesztési tervekhez lenne szükség források integrálására.

Hajdúnánás, 2020. szeptember 8.

Szólláth Tibor
polgármester

A gazdasági programot Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a ../.... (.. ..) számú Képviselő-testületi Határozatával fogadta el.